

Snøkrystallbyen

Cato Thorsen

Snøkrystallbyen

Av Cato Thorsen

Snøkrystallbyen (Desember 2025) er en varm, humoristisk og fantasifull vinterfortelling for barn i alderen 6–10 år, skrevet i en leken stil som oppmuntrer til nysgjerrighet, mot og forestillingsevne. Fortellingen begynner en helt vanlig vintermorgen hjemme hos søsknene Lea og Peter. Eller – så vanlig som en morgen kan være, når en snøball i hagen plutselig begynner å rulle av gårde av seg selv. Den hopper, dirrer og peker nesten med hele kroppen som om den prøver å si: Følg etter! Det gjør de, og snøballen leder dem inn i en skjult portal og rett til den strålende, magiske Snøkrystallbyen – en by laget av gnistrende is, levende snø og vintervesener med uventede personligheter. Men byen er i trøbbel.

En voldsom storm har ødelagt byens store snømaskin, og uten den vil Snøkrystallbyen miste all glans. Husene vil mørkne, snøkrystallene vil slutte å skinne, og vinterens magi vil sakte fryse fast i stillhet. Innbyggerne, sammen med den dramatiske og energiske isguiden Roal, setter sin lit til Lea og Peter. For å redde byen må søsknene finne tre forsvunne maskindeler: Isnøkkelen, som voktes av syngende istapper på Snøfjellet, Frosthjulet, som den ustyrlige vinden i Frostdalen har blåst av gårde, og Krystallsporen, som en svært forfengelig snørev har tatt med seg inn i Rimskogen.

På reisen møter de merkelige utfordringer, morsomme hindringer og et univers fullt av logikk som ikke helt følger reglene fra deres egen verden. Snøkrystallbyen er en fortelling om mot i små handlinger, om å tørre å følge det ukjente, og om hvordan selv vanlige barn kan gjøre uvanlige ting når de blir dratt inn i et eventyr som venter på dem.

Det begynte en helt vanlig vintermorgen, den typen morgen der stillheten ligger som et tykt teppe over alt, og verden virker både nyvasket og nysnekret. Lea sto i gangen og sparket i støvlene som om de var latere enn vanlig. Ved siden av henne sto broren Peter og fomlet med glidelåsen som alltid satt fast når han hadde mest dårlig tid. «Hvorfor haster du sånn?» spurte Lea og dyttet ham lekent i skulderen. «Fordi jeg vil være førstemann ute i snøen!» svarte Peter. Han slo opp døren – og ble stående helt stille. Hagen lå badet i et skinnende lag av puddersnø. Men midt i det hele, som om den hadde landet der fra himmelen selv, lå en snøball. Ikke en sånn slumset snøball man triller sammen mens man fryser på fingrene. Nei, denne var så rund at den kunne vært brukt som modell i et snøballmagasin. Den var så perfekt at selv et svært kresen vesen ville ha nikket anerkjennende og sagt: «Ja, dette er absolutt en snøball verdt å nevne.» Og den glitret. «Den lyser!» sa Lea og tok et skritt fram. «Snøballer skal ikke lyse. Det står ikke i noen regelbok.» «Det gjør de kanskje nå,» mumlet Peter. Som for å understreke Peters påstand, begynte snøballen å skjelve lett, som en gele som blir dyttet av en veldig høflig skje. Først litt. Så litt mer. Så – rull. «Den... ruller,» sa Peter, helt nødvendig, for Lea kunne se det selv. Den trillet langsomt bortover hagen, hakkete og ustø som om den nettopp hadde lært å gå. «Etter den!» ropte Lea. «Hva om vi ikke burde?» sa Peter og tok et nølende skritt. Men akkurat da snøballen tok et hopp. Et hopp, som om den hadde gjort det hundre ganger før. «For sent,» sa Lea bestemt. «Hvis en snøball hopper, følger man etter.» Så de løp. Og snøballen rullet foran dem, med målrettet fart, som om den prøvde å vise vei – selv om den egentlig så ut som en rullende klump på ville veier. Snøballen trillet ikke i rett linje. Det ville vært altfor enkelt. Nei, den trillet i kroker og svinger, i siksakk som en forvirret humle, og en gang gjorde den tre piruetter etter hverandre, som om den øvde til en snøballballett. «Den har ikke peiling på hvor den skal,» sa Peter andpustent. «Jo da,» svarte Lea og stirret på sporene i snøen. «Se. De er runde. Jevne. Det er nesten som ...» «... som et kart?» foreslo Peter. Lea nikket, selv om hun ikke var helt enig. For å være helt ærlig visste hun ikke hva sporene lignet på. Men det var definitivt noe – noe merkelig. Sporene førte dem gjennom hagen, forbi morelltreet som alltid så surere ut om vinteren, og helt bort til gjerdet. Men der gjorde snøballen noe nytt: Den trillet rett under gjerdet, som om den var på et hemmelig snøballoppdrag. «Vi må krype,» konstaterte Lea. Peter sukket allerede. Han var den av dem som alltid fikk snø ned i støvlene. Under gjerdet var det mørkere, og vinden blåste kaldt nok til å kile dem i nakken. Da de kom ut på den andre siden, var det som om de hadde kommet inn i en helt annen verden. Skogen. Ikke den vanlige skogen, der de hadde gått tur med pappa og funnet kongler og snublede over røtter. Nei, dette var en stille, helt urørlig skog. Trærne stod tett som soldater i vinterdrakt, og snøen på bakken var uberørt – bortsett fra snøballens tydelige spor. «Den vil ha oss inn dit,» sa Lea. «Hvordan vet du det?» Lea så på broren sin. «Peter, det er en selvkjørende snøball. Hvor ellers skulle den ville føre oss?» Peter måtte medgi at hun hadde et poeng. Snøballen trillet videre, og nå var det helt tydelig at den fulgte en rute. Den stoppet nå og da, som for å vente på dem, og trillet så videre når de kom nærmere. Som en veldig utålmodig guide. Etter en stund kom de til en lysning. Ikke stor, men akkurat stor nok til å få rom for noe som ikke skulle vært der. En bu. Den stod mellom to

grantrær og bestod av klare iskrystaller som hang i perfekte, glitrende formasjoner. Hver gang vinden strøk over buen, klirret krystallene, som om noen hadde ringt i bittesmå klokker. Snøballen rullet rett gjennom buen – og forsvant. «Den bare...» Peter blunket. «Den bare gikk inn.» Lea tok et skritt nærmere. Hun la hånden på buen. Den var kald, men ikke så kald som is skulle være. Det kilte i fingrene, nesten som da hun tok på bestemorens gamle spinnestol som engang hadde vært elektrisk. «Kanskje dette er inngangen til et eventyr,» sa Lea lavt. Peter svelget. «Eventyr kan være farlige.» «Eventyr er farlige hvis man blir hjemme når man burde gå,» sa Lea bestemt. «Kom.» Og hun gikk gjennom buen. Peter lukket øynene, holdt pusten og fulgte etter. Han rakk akkurat å høre suset av snøkrystaller – og så var alt forandret. Det første Lea la merke til da hun åpnet øynene på den andre siden av buen, var at luften var annerledes. Ikke kaldere, ikke varmere—bare mer sprø. Som om den kunne knase mellom hendene hennes hvis hun tok hardt nok i den. «Hvor... er vi?» spurte Peter og kikket rundt med øyne store som pepperkaker. De stod i en dal som glitret som et bursdagskort fra en veldig overentusiastisk bestemor. Snøen var hvit, ja, men ikke vanlig hvit—den var hvitere enn tannkremreklame-hvit, hvitere enn nyvaskede sokker, hvitere enn en kopp melk som hadde spist sitronskum. «Det er så lyst!» sa Peter og blunket iherdig. «Det er så stille,» sa Lea. Og det var det. Helt stille. Ikke en fugl, ikke et vindpust, ikke engang en snorkende rev under en busk. Bare en slags glitrende stillhet. Så hørte de en lyd. Et lite klink, som om noen hadde mistet en teskje på et fat langt unna. Lea snudde seg i alle retninger. «Der!» sa Peter og pekte. Snøballen. Den lå helt stille et par meter foran dem, som en hund som ventet på å få godbit. Da de tok to skritt nærmere, hoppet den opp i luften, gjorde en liten piruett og landet igjen. «Den prøver å vise oss noe,» sa Lea. «Den prøver å vise oss altfor mye,» mumlet Peter. «Snøballer burde ikke danse.» Men danset gjorde den. Den rullet bortover dalen, stoppet, ristet litt, trillet videre, og alltid langs en usynlig linje som den tydeligvis kjente godt. De fulgte etter uten å si stort, som om noe i luften ba dem om å være forsiktige. Etter noen minutter dukket en merkelig stein opp mellom snøhaugene. Den var lav og rund, og over den stod en slags lykttestolpe av is, som skinte av sitt eget lys. Under lyset, på den runde steinen, satt en skikkelse. Den var liten, kanskje på høyde med en seksåring, men mye smalere og mer sammenkrøllet. Den bar en frakk av rim som så ut som den var sydd av frosne epleblomster. Håret sto rett opp, som om noen hadde skremt ham akkurat idet han ble laget. Skikkelsen så på dem. Og så sa den, med en stemme som hørtes ut som når snø knaser under støvlene: «Dere brukte fryktelig lang tid.» Peter hoppet. Lea skvatt, men skjulte det bedre. «Hvem... hvem er du?» spurte hun. «Jeg er Roal,» sa skikkelsen og hoppet ned fra steinen med et puff av glitter-snø. «Og dette er Snøkrystallbyen. Eller... den ligger bak der, om litt, hvis dere klarer å følge med.» Han vinket med en hånd som virket laget av is, men som beveget seg like lett som en vanlig hånd. «Dere kom hit fordi Snøballsendebudet fant dere. Gratulerer. Det er ikke alle som får æren av et slikt besøk.» «Snøball-sende... hva for noe?» sa Peter. Roal rullet med øynene som om dette var det mest åpenbare i verden. «Snøballsendebudet. Den snøballen som førte dere hit. Den gjør ikke det for hvem som helst, vet dere. Men dere fulgte etter, og det betyr at dere er... hm. Hva er ordet?» Han knipset i luften, og en liten snøsky spratt opp. «Lettlurte?»

foreslo Peter. Roal tenkte seg om. «Nei. Modige,» sa han med et smil som så ut som om det var laget av isblomster. Lea likte det ordet bedre. «Hvorfor trenger du oss?» spurte hun. Roal pustet tungt nok til at en sky av frost danset foran ansiktet hans. «Å, det er en LANG historie. Men kortversjonen er: En storm ødela snømaskinen i Snøkrystallbyen, og uten den faller alt i kaos. Snøkrystallene som holder byen stabil, trygg og pen, blir svake. Tårnet som lyser opp byen, slutter å virke. Og verste av alt...» Han så dem inn i øynene. «...ingen mer vinter-is-sirup.» «Vinter-is-sirup?» sa Peter. «Den beste drikken i verden!» ropte Roal og slo ut med armene. «Men uten snømaskinen—borte! Og den kan ikke reparere seg selv. Den trenger tre deler som blåste bort i stormen. Og dere skal finne dem.» «Hvorfor oss?» spurte Peter. Roal smilte så bredt at iskrystallene i munnvikene klirret svakt. «Fordi dere fulgte etter en dansende snøball.» Og i Roals verden var det alt bevis som trengtes. Roal ledet dem videre innover dalen, og hver gang han tok et skritt, spraket snøen under ham som små fyrverkeri. Han gikk fort, men samtidig på en måte som gjorde det lett å følge etter. Det var som om han visste akkurat hvor store skrittene deres var. Snøballen trillet etter dem som en hund som hadde bestemt seg for hvem som var sjef. «Så snømaskinen er ødelagt?» spurte Lea mens de gikk. «Ikke bare ødelagt,» sa Roal dramatisk. «Den er forstyrret. Den er opprørt. Den er sur!» «Sur?» sa Peter. «Kan en maskin være sur?» «Denne kan,» sa Roal og pekte på en fjern bygning som skimtes mellom snøklippene. «Den er laget av is og messing og krystallkraft, og den liker ikke når ting er på feil plass. Akkurat nå mangler den tre helt kritiske deler: — Isnøkkelen — Frosthjulet — Krystallsporen Uten dem fungerer den ikke. Og det betyr...» Han lente seg mot dem og hvisket: «...ingen snøkrystaller i Snøkrystallbyen.» «Inkludert vinter-is-sirupen?» spurte Peter. Roal slo ut med armene. «PRECISEMENT!» «Hva er krystallsporen?» spurte Lea. Roal sukket så dypt at snøen rundt ham sank litt. «Den er den fineste delen i hele maskinen. Den lille tingen som får alt til å glitre. Og hvem fant den da stormen hadde tatt den?» Han så ned og sparket i snøen. «En snørev. En veldig pyntete snørev. Den tok den med seg og stakk inn i Rimskogen.» «Så vi skal hente den?» spurte Lea. «Ja! Men ikke før Isnøkkelen og Frosthjulet. Ting må tas i riktig rekkefølge. Snømaskiner liker rekkefølge. Maskiner er besatte av rekkefølge. De er som... ordens-elskende tanter med tannhjul.» Lea fniste. Peter rynket panna. «Hvorfor kan ikke du hente dem selv?» Roal så fornærmet ut, som om Peter hadde antydnet at han ikke kunne løfte sin egen nese. «Fordi stormen tok en god del av kraften min! Jeg kan fortsatt prate, tenke, og være fantastisk. Men bruke full magi? Nei. Ikke før maskinen er reparert.» Snøballen hoppet opp og ned som for å understreke alvoret. Roal nikket. «Nå skal dere få se noe veldig viktig.» De gikk opp en siste snøbakke... ..og der, nedi dalen, lå Snøkrystallbyen. Lea glemte å puste. Peter glemte å blunke. Husene var laget av isblokker som glitret i lag på lag med frost. Takene var dekket av frosne mønstre som liknet snøfugg gjort av glass. Tårnene strakte seg høyt opp, som om de forsøkte å pirke i skyene, og små lys danset langs gatene, selv om ingen kunne se hvor de kom fra. Men midt i byen stod et stort tårn. Et tårn som en gang måtte ha vært blendende. Nå var det mørkt. «Det er snøkrystalltårnet,» sa Roal tungt. «Og uten det er vi... vel...» Han sparket i snøen. «...bare en veldig kald by uten glans.» Lea og Peter så på hverandre. De hadde begge den samme følelsen i magen. Dette var

større enn en snøball på avveie. Dette var et oppdrag. Lea hadde sett mange ting i sitt liv: regnbuer som brakk i to fordi sola stakk av bak en sky, sjokoladeplater Peter hadde prøvd å skjule under puten sin, og én gang en katt som satt fast i julesokkene. Men ingenting, absolutt ingenting, kunne måle seg med Snøkrystallbyen. Byen glitret som om hele stedet var laget av smykker, slik et altfor rikt fjell troll kanskje ville innrede hulen sin. Husene så ut som snøkrystaller som hadde vokst opp fra bakken på helt egen hånd, og gatene var dekket av frost som dannet mønstre så vakre at Lea måtte knipe seg i armen for å sjekke at hun ikke drømte. «Dette er...» begynte Peter. «Ganske utrolig,» fullførte Lea. Roal puffet stolt ut brystet, som om han personlig hadde bygget hele stedet med en spade og litt god vilje. «Velkommen til Snøkrystallbyen! Et sted der vinteren aldri kjeder seg. Her bor isvoktere, frostsmeder, snøkrystallformere og andre høyst nødvendige vinterfagfolk.» Lea så en gruppe små vesener bære noe som så ut som en gigantisk snøfuggform. «Hva er det de gjør?» spurte hun. «Å, det er Byens Store Snøfuggutskifting,» forklarte Roal. «Det er onsdag, så de bytter ut gamle snøfugg med nye. Vi liker ikke slappe snøfugg her. De må være freshe.» Peter stirret fortsatt rundt seg. «Hvorfor er det så... mørkt?» spurte han. «Alle husene glitrer, men det er som om noe mangler.» «Bra observert,» sa Roal og klappet ham på skulderen. «Det er der tårnet kommer inn.» Han pekte mot det store, mørke tårnet midt i byen. Det var som en frossen koloss – høyt, tungt og ute av drift. «Snøkrystalltårnet lager og sender ut byens lys. Men siden snømaskinen inne i det er ødelagt, får vi ikke energien vi trenger.» «Det er derfor vi skal finne delene?» sa Lea. Roal nikket. «Isnøkkelen åpner energikammeret. Frosthjulet får systemet til å spinne. Krystallsporen er... vel... den lille, supermagiske tingen som får hele maskinen til å fungere. Uten den er alt bare... kaldt rot.» «Hva med snøballen?» spurte Peter og pekte på snøballen som fremdeles trillet rundt føttene deres som en overlykkelig hund. «Den? Det er Snøballsendebudet. Den kommer tilbake når tiden er inne.» Roal klappet den på toppen, og den stoppet, ristet som om den lo, og trillet bort til siden for å hvile. En høy, dyp rumling fikk bakken til å vibrere svakt under støvlene deres. «Hva var det?» sa Lea. Roal sukket dramatisk. «Snømaskinen. Den hoster. Den hoster mye. Og hver gang den hoster, mister byen bittelitt glans.» «Vi må skynde oss,» sa Peter. Roal nikket alvorlig. «Følg etter meg. Nå skal dere få se hvor ille det faktisk er.» De gikk mellom ishusene. Innbyggerne – små, frostkledd vesener med glitrende øyne – vinket til dem med håp i blikket. Et par av dem bukket for Roal. Lea kunne nesten føle det: Byen ventet. Byen håpet. Byen trengte noe. Og det noe... var dem. Snøkrystalltårnet var mye større enn det hadde sett ut fra avstand. Når de kom nærmere, virket det nesten uendelig høyt, som om det forsvant inn i skyene og videre opp i himmelen. Veggene bestod av massive isblokker som glitret svakt, men langt mindre enn de sikkert gjorde da alt fungerte som det skulle. «Tårnet ser... trist ut,» sa Lea. «Tårn kan være triste,» svarte Roal alvorlig. «Dette er et spesielt tårn. Det føler ting. Og akkurat nå er det ikke akkurat i festhumør.» Han dyttet opp en tung, isblå port som åpnet seg med et høyt GRAAAKK. De gikk inn i et rom som minnet om et gammelt maskinrom blandet med et gigantisk frossent orgel. Midt i rommet stod den enorme snømaskinen. Den var et merkelig syn – en kombinasjon av messingrør, glassbeholdere, krystallkjerne, tannhjul av is og et stort,

gnistrende kammer som burde ha glødet... men nå bare glitret svakt, som en lampe med dårlig batteri. «Se der,» sa Roal og pekte på et hull midt i maskinen. «Der skal Isnøkkelen være. Uten den får vi ikke åpnet energikammeret.» Han pekte videre. «Og der—» han la hånden dramatisk mot pannen «—skulle Frosthjulet sitte. Uten det spinner ikke maskinen.» Til slutt pekte han mot et lite spor, nesten som en ringholder. «Og der skulle Krystallsporen vært. Uten den... ja, uten den faller alt sammen. Det er som... som om man prøver å bygge et pepperkakehus uten pepperkakeveggene. Det går ikke.» Snømaskinen ristet plutselig. HOOOST! En sky av frost sprutet ut av rørene. «Oi!» ropte Peter og hoppet bakover. «Sa jo at den hoster,» sa Roal og slo lett på siden av maskinen som om det skulle hjelpe. Maskinen svarte med et fornærmet KLONG. Lea gikk nærmere. «Vi skal klare dette. Vi skal hente delene.» Roal så på henne som om han vurderte å gi henne en medalje på stedet. «Dere skal begynne på Snøfjellet,» sa han. «Der finnes Isnøkkelen. Den blåste inn i en is-hule som er full av hengende istapper. Ikke hvilke som helst istapper. Nei, nei. Dette er syngende istapper.» «Syngende?» sa Peter. «Fryktelig musikalske,» sa Roal. «Trå feil, og de brøler som en sint trompet. Trå riktig, og dere kommer til nøkkelen.» «Og etter det?» spurte Lea. «Etter det leter vi etter Frosthjulet i Frostdalen. Og til slutt... tar vi oss av krystallsporen.» Lea kjente noe stige i brystet. En blanding av redsel, spenning og... noe som liknet stolthet. «Når begynner vi?» spurte hun. Roal pekte mot den store utgangen. «Nå.» Veien til Snøfjellet var langt brattere enn Lea hadde forventet. Snøen lå så tykk at støvlene sank helt ned til anklene, og vinden blåste dem i ansiktet som en ivrig kattunge som ville leke — minus kosen og pluss kulda. Peter hutret og dro skjerfet tettere rundt halsen. «Hvorfor må Isnøkkelen være på toppen av et fjell?» klaget han. «Hvor skulle du helst hatt den?» svarte Lea. «I brødboksen hjemme?» «Det hadde vært mye enklere!» sa Peter. Roal, som spankulerte foran dem som en general på inspeksjon, snudde seg og sa: «Isnøkkelen går dit stormen blåser den. Stormer er helt forferdelige til å legge ting tilbake der de fant dem.» Lea lo. Selv om alt var kaldt, og føttene hennes var like numne som frosne rosiner, var hun spent. De skulle finne en magisk nøkkel! Hvor mange barn kunne si det? Fjellet steg bratt oppover. Snart så de åpningen til en hule, og Roal rakte armen dramatisk ut. «Der inne hviler Isnøkkelen,» sa han, «på en sokkel av ren is, vokter av de syngende istappene.» «Syngende?» gjentok Peter. «Ja,» sa Roal. «Ikke nødvendigvis pent. Noen av dem har vært sure siden den store istappkonserten i 1827.» Peter så bekymret på Lea. «Tenk om de skriker?» «Da løper vi fort,» sa Lea, og inn de gikk. Hulen var enorm — et glitrende kammer der veggene skinte som tusen speil. Fra taket hang istapper i alle størrelser: tynne som nåler, tykke som tønner, lange som flaggstenger. Og alle... vibrerte. Det begynte svakt. En lys tone, som en fiolin som varmer opp. Så en dyp tone, som når noen trækker på en veldig, veldig stor katt. «Det... synger,» hvisket Peter. «Det stemmer,» sa Roal. «Dere må finne den riktige stien. Gå på de isflakene som lager toner i riktig rekkefølge. Feil rekkefølge...» Han ristet dramatisk på hodet. «...og istappene blir fryktelig fornærmet.» Lea tok et forsiktig steg på første isflak. Det ga fra seg en høy pling, nesten som en glassklokke. Peter fulgte etter og fikk en dyp bloom, som en snøbjørn som hadde spist en tuba. «Det er som et piano,» sa Lea. «Bare... glatt.» De prøvde seg frem. Pling! Bloom! Ting! Dum-dum! Noen toner var rene og klare som

krystall, andre hørtes ut som om isflaket hadde dårlig humør. Og istappene reagerte. Da Peter trådte feil, ristet en stor istapp og lot ut et hyl som kunne vekke en hval midt i hvalsøvn. «Unnskyld!» ropte Peter, selv om han ikke visste om istapper hadde ører. Til slutt fant de rytmen. Flakene lyste svakt når man tråkket riktig. De gikk, tråkket, hoppet kort — og plutselig sto de midt i hulen, på en ren isplattform. Der, på en sokkel, lå Isnøkkelen. Den var vakker. Lang, tynn, lysende blå. Den så ut som den kunne åpne både dører og hemmeligheter. Lea strakte hånden fram og tok den. Den dirret lett, som en katt som maler. «Vi klarte det!» jublet Peter. Roal smilte bredt. «Tror dere virkelig at istappene ville synge dere hele veien hit hvis dere ikke var spesielle?» I det øyeblikket ga alle istappene i hulen en siste, harmonisk klang — et lite farvel, eller kanskje en takk. Og så gikk de ut igjen, nøkkelen trygg i Lea sin hånd. Frostdalen var som en helt annen verden. Der Snøkrystallbyen glitret og gnistret i lyse farger, var Frostdalen hvit, flat og dramatisk. Snøen var pakket hard, vinden sang som en sint fiolin, og trærne sto skjevt som om de prøvde å nusse bakken. «Frosthjulet burde være her et sted,» sa Roal mens han speidet utover dalen. «Stormen blåste det som en tokete snøkavaler.» «Stormer blåser jo alt mulig,» sa Peter. «Ja,» svarte Roal, «men dette var en meget uhøflig storm. Den tok ting uten å spørre.» De gikk og gikk gjennom dalen. Noen steder var snøen så dyp at Peter sank helt ned til knærne, og andre steder var den hard som iskaker. De så spor — runde spor — i bakken, men tilbakesnødd av vinden. «Der!» ropte Lea. Hun løp frem og fant Frosthjulet halvveis nedi en snøsprekk. Det var stort, tungt og laget av metall som glitret som sølv blandet med is. «Hvordan fikk stormen dette hit?» spurte Peter. «Stormer driver ikke med logikk,» sa Roal. «De driver med... storming.» De prøvde å dra hjulet opp. Det satt fast. Som en altfor sta potet. Peter dyttet. Lea dro. Roal ga motiverende instruksjoner som «Hardere! Mer dramatisk! Ikke sånn, SÅNN!». Ingenting. Så kom vinden. En vind som ikke var som andre vinder. Den gjorde ikke bare «woosh», men «WHOOOOSH-UH-OFF-HOOONK!», som om den blåste gjennom en tusen år gammel tuba. «Hold dere fast!» ropte Roal. Vinden tok tak i Frosthjulet og forsøkte å blåse det enda dypere ned i sprekken. Lea kastet seg på kne og tok tak i hjulets kant. «Ikke slipp!» ropte Peter, som kastet seg ned ved siden av henne. Roal hoppet opp på hjulet og trampet som et rasende snømuldyr. «OG LØFT!» ropte han. Sammen dro de. Vinden blåste. Snø sprutet. Og så — SPROTCH! Hjulet løsnet. Lea og Peter fløy bakover og landet i en haug av snø. Roal, som hadde holdt balansen bedre enn han hadde rett til, sto triumferende på hjulet. «Der har vi det!» sa han fornøyd. «Frosthjulet. Et meget viktig tannhjul. Et tannhjul som absolutt ikke bør rulle avgårde igjen.» Akkurat da trillet Frosthjulet av gårde som om det hadde spist ren energi til frokost. «NEI DU GJØR IKKE!» ropte Roal og spurtet etter det. Lea og Peter løp etter. Hjulet rullet ned en skråning, suste over en liten dump og gjorde et hopp som ville imponert enhver snøakrobat — før det endelig krasjet inn i en snøvoll og ble liggende stille. Peter kastet seg over det. «Ikke. Rull. Mer.» Lea lo. Roal sukket av lettelse. «To av tre,» sa han. «Dere gjør det bra.» Lea og Peter så på hverandre, snødekte og kalde, men glade. «Vi må finne Krystallsporen også,» sa Lea. «Hva sa du? En snørev tok den?» Roal nikket. «En meget forfengelig snørev. En rev som liker pynt. I morgen drar vi til Rimskogen.» Og så bar de med seg Frosthjulet tilbake, mens vinden blåste mindre strengt — som om

den hadde fått ut all sin oppdemmede tuba-energi. Dagen etter var Rimskogen alt annet enn imøtekommande. Trærne sto tettepakket og bøyde seg som gamle tanter som prøvde å høre en hemmelighet. Grenene var tunge av frost, og når vinden blåste, drysset det ned iskrystaller som små, bitende regndråper. «Snørever er ikke farlige,» sa Roal mens han trippet foran dem. «Bare... forfengelige.» «Hva betyr det?» spurte Peter. «At de bruker mer tid foran speilet enn en snøprinsesse før isballet,» sa Roal. «Denne reven spesielt. Den elsker ting som glitrer. Så da Krystallsporen blåste forbi på stormens vinger, tok den den opp og festet den...» «...på halen?» gjettet Lea. Roal hevet et øyenbryn. «Ja. Hvordan visste du det?» «Fordi det høres ut som noe en veldig pyntete rev ville gjort.» Rimskogen ble tettere jo lenger de gikk. Lyd ble dempet. Fotenes knepp i snøen virket fremmede, som om lyden ble spist opp før den fikk lov til å spre seg. Så, plutselig, skjedde noe uventet. En liten snøsky føyk forbi dem. En ny. En tredje. «Hva var det?» hvisket Peter. Og så, som om den bare hadde ventet på en dramatisk pause, trådte en stor, hvit snørev fram mellom trærne. Den var vakker – ikke bare dyrvakker, men så utrolig staselig at den nesten så ut som den visste hvor fin den var. Halen var enorm og fluffete, og midt på halen glitret noe som lyste med isblått skjær. Krystallsporen. Reven så på dem med et hevet snø-øyenbryn (eller så nært et øyenbryn en rev kan komme). Så gjorde den et lite nikk, en slags aristokratisk god dag. «God dag, høyst ærverdige rev,» sa Roal og bukket så dypt at lua hans datt av. «Vi har kommet for å be om Krystallsporen. Den tilhører snømaskinen, og uten den...» Reven rullet med øynene. Ja, en rev rullet faktisk med øynene. Det var et syn å huske. Så snudde den seg, ristet majestetisk på halen, og Krystallsporen falt ned i snøen med et lite pling. Deretter la reven seg ned, la hodet på potene og så ut som om den sa: Vær så god. Men neste gang dere mister den, så ikke forvent at jeg skal hente den for dere. «Den... bare gav den til oss,» sa Peter overrasket. «Selvsagt gjorde den det,» sa Roal. «Snørever liker å hjelpe, bare det ser ut som om de ikke gjør det.» Lea løftet Krystallsporen. Den var liten og lett, som et isfnugg som hadde kommet innom en juvelbutikk. Når hun holdt den, summet den som en miniliten motor. «Den er perfekt,» sa Lea. Reven ga dem et siste, misfornøyd blick, som om den mente at mennesker hadde dårlig smak, og tuslet inn i skogen igjen. Halen dens glitret selv uten Krystallsporen. Roal klappet hendene sammen. «Flott! Da har vi alle tre delene. Isnøkkelen. Frosthjulet. Krystallsporen.» Peter jublet. «Da drar vi tilbake til tårnet!» «Ja,» sa Roal. «Og fort, før maskinen finner på å hoste seg selv i stykker igjen.» De begynte å gå tilbake. Men underveis skjedde noe Lea aldri ville glemme: Rimskogen begynte å glitre igjen. Lyset vendte tilbake, som om skogen visste at byen snart skulle reddes. Da de kom tilbake til tårnet, stod innbyggerne samlet – små snøfolk med frosne knapper, isvoktere med blå kapper, frostsmeder med ishammer over skuldrene. Alle mumlet forventningsfullt. «Er det...?» «Har de...?» «Er Krystallsporen hel?» Lea og Peter strakte seg nesten litt høyere. De bar på noe viktig. Noe som kunne redde en hel by. «Fremover!» ropte Roal og banet vei opp trappen til maskinrommet. Snømaskinen sto der som før – stor, mørk og hostende. HOOOST! En sky av frost sprutet ut fra rørene. «Ikke mer av det der!» sa Roal. «Nå får du delene dine!» Han ga Isnøkkelen til Lea. «Sett den inn der.» Lea stakk nøkkelen inn i et glitrende nøkkelhull. Den passet perfekt. Idet hun

vred den rundt, åpnet det store energikammeret seg med et rungende KLA-THOOM! Maskinen ristet fornøyd. Roal ga Frosthjulet til Peter. «Der! Få det tannhjulet på plass!» Peter satte det inn på akslingen. Det klikket på plass som om det hadde ventet på dette hele livet. Tannhjulene rundt begynte å røre på seg. KLOKK-KLOKK-KLOKK... «Og nå...» sa Roal med en nesten høytidelig hvisken. «Krystallsporen.» Lea holdt pusten. Hun gikk frem, hevet den lille glitrende sporen og plasserte den i det siste sporet på maskinen. Et øyeblikk skjedde ingenting. Ingen lyd. Ingen bevegelse. Ingen glitring. Peter åpnet munnen for å si noe, men akkurat da— FWWWHDOOM! Maskinen våknet. Lyset slo på som en eksplosjon av frost-energi. Tannhjulene spant rundt som gale. Rør vibrerte. Snøkrystaller skjøt ut av maskinens topp i blåhvite stråler. En kaskade av glitrende snø fylte hele tårnet og ble sugd opp i den store kanalen mot toppen av bygningen. Og så— Lys. Lys som glitret i alle retninger. Lys som danset på hustakene. Lys som fikk hele Snøkrystallbyen til å våkne. Innbyggerne utenfor ropte av glede. Noen danset. Noen hoppet. En liten snøgnom blåste i et horn som høstes ut som en frossen trompet som hadde fått nytt liv. «Se!» ropte Lea og pekte ut av vinduet. Tårnet sendte nå ut glitrende snøkrystaller som svedde gjennom luften som små lysbærere. Husene skinte igjen. Gatene glødet. Hele byen kom til live som et gigantisk juletre som hadde blitt slått på. Roal snudde seg mot Lea og Peter. «Dere gjorde det,» sa han mykt. «Dere reddet byen.» Lea smilte bredt. Peter gjorde det samme. For første gang følte de begge at de hadde gjort noe virkelig stort. Plutselig trillet Snøballsendebudet inn i rommet. Det ristet. Hoppet. Og landet som om det klappet for dem. «Klar til hjemreise?» spurte Roal. Lea så på Peter. Peter nikket. «Ja,» sa de i kor. Roal førte dem tilbake gjennom Snøkrystallbyen. Innbyggerne vinket og ropte takk. Snøen glitret mildere nå, vennligere, som om byen var glad. Ved isbuen snudde Roal seg. «Dere to,» sa han, «er alltid velkomne tilbake. Snøkrystallbyen glemmer aldri sine helter.» Så gikk de gjennom. Et lite vindpust, et knips av lys, en dirring— og de stod igjen i hagen hjemme. Snøballsendebudet lå på bakken. Den var... vanlig nå. En helt vanlig snøball. «Var alt... ekte?» spurte Peter. Lea bøyd seg og tok snøballen opp. Den var kald. Bare kald. Men idet hun så ned, la hun merke til noe: Et bitte lite fnugg av iskrystall som glitret blått og forsvant i luften. Hun smilte. «Ja,» sa hun. «Det var ekte.» Og bak dem dalte snøen – vanlig snø, ja, men Lea kunne sverge på at noen av fnuggene hadde et hint av glød. Bare for dem. Og for alle eventyr som ennå ventet.

kjære leser,

Hvis du sitter med denne boken i fanget nå og fremdeles har litt snø i håret etter reisen til Snøkrystallbyen, er det helt normalt. Noen historier har nemlig den merkelige evnen til å drysse litt av verdenen sin inn i din egen. Kanskje har du lagt merke til at snøen utenfor vinduet glitrer en anelse mer enn før. Kanskje du hørte en svak klirrende lyd da du kledde på deg vottene. Kanskje du til og med fikk en følelse av at en snøball tittet på deg idet du åpnet døren.

Da er du ikke alene. For meg begynte Snøkrystallbyen som en idé vennlig nok til å danse rundt i tankene mine, men rampete nok til å insistere på å bli skrevet ned. Jeg ville lage et vinterunivers der vanlige barn – som Lea og Peter – får oppdage noe uventet, noe som bare viser seg for dem som tør å være nysgjerrige. Noe som glitrer, men ikke skremmer. Noe som er fullt av humor, merkeligheter og eventyr – og kanskje en liten masete snøball med sterk personlighet. Når jeg skriver, håper jeg alltid én ting: at du som leser får lyst til å tro et lite øyeblikk på at Snøkrystallbyen finnes et sted der ute. Kanskje ikke bak huset ditt, kanskje ikke i den nærmeste skogen – men et sted i tankene, i fantasien, i snøfnugg som faller akkurat riktig. Så neste gang du går ute en vinterdag og ser et snøfnugg som glitrer mer enn de andre, stopp litt. Se nærmere. Kanskje er det bare et vanlig fnugg. Men kanskje... bare kanskje... er det en hilsen fra Roal. Og da vet du at eventyret ikke er over.

Takk for at du leste.